

ETHOS - Europska tipologija beskućništva i stambene isključenosti

Beskućništvo je jedan od glavnih društvenih problema kojima se bavi strategija Socijalna zaštite i uključivanja EU-a. Prevencija beskućništva ili rješavanje stambenog pitanja beskućnika zahtijeva razumijevanje puta i procesa koji dovode do beskućništva, a time i široku percepciju značenja beskućništva. FEANTSA (Europski savez organizacija koje rade s osobama koje su beskućnici) je razvio tipologiju beskućništva i stambene isključenosti nazvanu ETHOS. ETHOS tipologija počinje s konceptualnimokvirom u kojem se definiraju tri područja koja čine dom, pri čemu odsutnost jednog od njih služi za označavanje beskućništva. Imati dom podrazumijeva: imati odgovarajuće obitavalište (ili prostor) koji je u isključivom posjedu osobe i njegove / njezine obitelji (*fizička domena*); biti u mogućnosti održavati privatnost i odnose (*društvena*

domena), i imati zakonsko pravo na korištenje (*pravna domena*). To dovodi do 4 osnovnaoblika ili koncepta bez krova nad glavom, bez stana, kuće, nesigurno stanovanje i neadekvatno stanovanje, a sva četiri oblika mogu se opisati kao *nedostatak doma*. ETHOS stoga klasificira osobe koje su beskućnici prema njihovoj životnoj ili situaciji doma. Ove konceptualne kategorije podijeljenesu u 13 operativnih kategorija koje se mogu koristiti za definiranje različitih svrha politikekao što je mapiranje problema beskućništva, razvoj, monitoring i evaluaciju politika.

	Operativna kategorija		Životne situacije		Opća definicija
bez krova nad glavom	1	Osobe koje žive u teškim uvjetima	1.1	Javni prostor ili na otvorenom	Žive na ulicama ili javnim prostorima, bez skloništa koje bi se moglo smatrati prostorom za život
	2	Osobe u nužnom smještaju	2.1	Prenočište	Osobe koje nemaju stalno boravište već koriste prenočište ili sklonište skromnog standarda
bez kuće, stana	3	Osobe u smještaju za beskućnike	3.1	Hosteli za beskućnike	Gdje se očekuje da će se ovakav smještaj trajati kratko vrijeme
			3.2	Privremeni smještaj	
			3.3	Prijelazni potpomognuti smještaj	
	4	Osobe u skloništu za žene	4.1	Sklonište za žene	Žene smještene zbog nasilja u obitelji i očekuje se da će njihov smještaj trajati kraće vrijeme
	5	Osobe u smještaju za imigrante	5.1	Privremeni smještaj / prijemni centri	Imigranti primljeni ili na kratkotrajnom smještaju dok se ne riješi njihov useljenički status
			5.2	Smještaj za radnike migrante	
	6	Osobe koje bi trebale biti puštene iz institucija	6.1	Kaznene ustanove	Bez raspoloživog stanovanja prije izlaska iz ustanove Ostaju dulje u ustanovama zbog neriješenog stambenog pitanja Stanovanje nije osigurano (pri navršanju 18. godine)
6.2			Zdravstvene ustanove		
6.3			Dječji domovi		
7	Osobe koje primaju dugoročnu potporu (zbog beskućništva)	7.1	Stambena skrb za starije beskućnike	Dugotrajni smještaj i skrb za bivše beskućnike (uobičajeno dulje od 1 godine)	
		7.2	Potpomognut smještaj za bivše beskućnike		
nesigurno stanovanje	8	Osobe koje žive u nesigurnom smještaju	8.1	Privremeno kod rodbine / prijatelja	Zbog nedostatka stanova živi u stanu ali ne običnom ili posebno lociranom Zauzimanje stana bez stanarskog stambenog prostora odnosno nezakonito zauzimanje stana Nezakonito zauzimanje zemljišta
			8.2	Podstanari bez ugovora o najmu	
			8.3	Nezakonito zauzimanje zemljišta	
	9	Nezakonito zauzimanje zemljišta	9.1	Provedba zakonske odluke (najam)	Gdje su izdani nalozi za deložaciju Kada davatelj zajma ima zakonski nalog za vraćanje posjeda
9.2			Povrat imovine (vlasništvo)		
10	Osobe koje žive pod prijetnjom nasilja	10.1	Incidenti koje je zabilježila policija	Policija postupa tako da osigura siguran smještaj za žrtve obiteljskog nasilja	
neadekvatno stanovanje	11	Osobe koje žive u privremenim nekonvencionalnim stambenim nastambama	11.1	Pokretne kuće	Nije namijenjeno za stalni boravak Provizorno sklonište, koliba ili stračara Polutrajna baraka ili kabina
			11.2	Nekonvencionalne građevine	
			11.3	Privremene nastambe	
12	Osobe koje žive u neprimjerenim stambenim uvjetima	12.1	Zauzimanje nastambi neprimjerenih za stanovanje	Određeno kao neprimjerenost stanovanje prema zakonu ili građevinskim propisima	
13	Osobe koje žive u ekstremno prenaseljenim stanovima	13.1	Najviša nacionalna norma za prenaseljenost	Prelazi nacionalni standard određen za gustoću nastanjenosti prema površini stambenog prostora ili odnosu površine obitavališta i broja soba	